

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ
Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ
НАУК РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН
Қазақстан Республикасының
педагогикалық университетінің
Абая

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF
SCIENCES OF THE REPUBLIC OF
KAZAKHSTAN
Abai Kazakh National Pedagogical
University

PUBLISHED SINCE 1944

3 (397)

MAY – JUNE 2022

ALMATY, NAS RK

БАС РЕДАКТОР:

ТҮЙМЕБАЕВ Жансейіт Қансейітұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан)

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ:

БИЛЯЛОВ Дархан Нұрланұлы, PhD, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университетінің ректоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

ҒАЛЫМ ХАТШЫ:

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Абай атындағы ҚазҰПУ Педагогикалық білімді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

САТЫБАЛДЫ Әзімхан Әбілқайырұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Экономика институтының директоры (Алматы, Қазақстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан), **Н = 4**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, «Киево-Могилян академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, К. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және менеджмент университетінің кәсіптік білім берудің педагогикасы және психологиясы кафедрасының меңгерушісі (Мәскеу, Ресей), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Ләззат Мықтыбекқызы, экономика ғылымдарының докторы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің профессоры (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Қуатқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті педагогика кафедрасының меңгерушісі (Қарағанды, Қазақстан), **Н = 3**

БУЛАТБАЕВА Күлжанат Нурымжанқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының бас ғылыми қызметкері (Нұр-Сұлтан, Қазақстан), **Н = 2**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Ресей білім академиясының академигі, «Білім берудегі стандарттар және мониторинг» журналының бас редакторы (Мәскеу, Ресей), **Н = 2**

ЕСІМЖАНОВА Сайра Рафихевна, экономика ғылымдарының докторы, Халықаралық бизнес университетінің профессоры, (Алматы, Қазақстан), **Н = 3**

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген

№ 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2022

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТУЙМЕБАЕВ Жансент Кансеитович, доктор филологических наук, профессор, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального университета им. аль-Фараби (Алматы, Казахстан)

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА:

БИЛЯЛОВ Дархан Нурланович, PhD, почетный член НАН РК, ректор Казахского национального педагогического университета им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

УЧЕНЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, директор Центра развития педагогического образования КазНПУ им. Абая (Алматы, Казахстан), **Н = 2**

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

САТЫБАЛДИН Азимхан Абылкаирович, доктор экономических наук, профессор, академик НАН РК, директор института Экономики (Алматы, Казахстан), **Н = 5**

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан), **Н = 4**

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина), **Н = 2**

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики и психологии профессионального образования Московского государственного университета технологий и управления имени К. Разумовского (Москва, Россия), **Н = 4**

СЕМБИЕВА Лязгат Мыктыбековна, доктор экономических наук, профессор Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

АБИЛЬДИНА Салтанат Куатовна, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой педагогики Карагандинского университета имени Е.А.Букетова (Караганда, Казахстан), **Н=3**

БУЛАТБАЕВА Кулжанат Нурымжановна, доктор педагогических наук, профессор, главный научный сотрудник Национальной академии образования имени Ы. Алтынсарина (Нур-Султан, Казахстан), **Н = 3**

РЫЖАКОВ Михаил Викторович, доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии образования, главный редактор журнала «Стандарты и мониторинг в образовании» (Москва, Россия), **Н=2**

ЕСИМЖАНОВА Сайра Рафихевна, доктор экономических наук, профессор Университета международного бизнеса (Алматы, Казахстан), **Н = 3**

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: ООО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы).
Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № **16895-Ж**, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2022

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

EDITOR IN CHIEF:

TUIMEBAYEV Zhansait Kanseitovich, Doctor of Philology, Professor, Honorary Member of NAS RK, Rector of Al-Farabi Kazakh National University (Almaty, Kazakhstan).

DEPUTY CHIEF DIRECTOR:

BILYALOV Darkhan Nurlanovich, Ph.D, Honorary Member of NAS RK, Rector of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

SCIENTIFIC SECRETARY:

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Executive Secretary of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology of Abai Kazakh National Pedagogical University (Almaty, Kazakhstan), **H = 2**

EDITORIAL BOARD:

SATYBALDIN Azimkhan Abilkairovich, Doctor of Economics, Professor, Academician of NAS RK, Director of the Institute of Economics (Almaty, Kazakhstan), **H = 5**

SAPARBAYEV Abdizhapar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology (Almaty, Kazakhstan) **H = 4**

LUKYANENKO Irina Grigor'evna, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of the National University "Kyiv-Mohyla Academy" (Kiev, Ukraine) **H = 2**

SHISHOV Sergey Evgen'evich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy and Psychology of Professional Education of the Moscow State University of Technology and Management named after K. Razumovsky (Moscow, Russia), **H = 4**

SEMBIEVA Lyazzat Maktybekova, Doctor of Economic Science, Professor of the L.N. Gumilyov Eurasian National University (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 3**

ABILDINA Saltanat Kuatovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy of Buketov Karaganda University (Karaganda, Kazakhstan), **H = 3**

BULATBAYEVA Kulzhanat Nurymzhanova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Chief Researcher of the National Academy of Education named after Y. Altynsarın (Nur-Sultan, Kazakhstan), **H = 2**

RYZHAKOV Mikhail Viktorovich, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, academician of the Russian Academy of Education, Editor-in-chief of the journal «Standards and monitoring in education» (Moscow, Russia), **H = 2**

YESSIMZHANOVA Saira Rafikhevna, Doctor of Economics, Professor at the University of International Business (Almaty, Kazakhstan), **H = 3**.

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications

of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2022

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ISSN 1991-3494

Volume 3, Number 397 (2022), 305-316

<https://doi.org/10.32014/2022.2518-1467.319>

УДК 330.55.051

Құрмантаева А.Ж.^{1*}, Оспанбаев Ж.А.², Абиева С.Н.²

¹Абай атындағы Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан;

²Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті, Алматы, Қазақстан.

E-mail: kurmantaeva.ayman@mail.ru

ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ҚҰРЫЛЫМДЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРДІҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ

Аннотация. Қазақстан тау-кен секторы дамыған аграрлық-өнеркәсіптік ел болып табылады. Қазақстан аймақтарының экономикалық және әлеуметтік дамуының стратегиялық міндеттері-экономиканың құрылымдық жаңаруын жүзеге асыру, экономиканың құрылымдық буындарының өзара байланысты және теңгерімді дамуын қамтамасыз ету. Мақалада Қазақстан экономикасының құрылымындағы соңғы жылдары орын алған өзгерістер қарастырылады, олардың негізгі үрдістері ерекшеленеді. Қызметтің негізгі түрлерінің Қазақстанның ЖІӨ-дегі үлес салмағының өзгеруі, өндірістік сала мен көрсетілетін қызметтер саласы арасындағы арақатынас, сондай-ақ өнеркәсіптік қызметтің негізгі түрлерінің үлес салмағының серпіні талданады.

Сонымен қатар, мақалада Қазақстанда 2022 жылы жаңа ұйымдардың өсу рейтингі бойынша қандай салалардың жақсы немесе нашар дамуы туралы жағдайы кесте түрінде статистикалық мәліметтермен беріледі.

Қазақстан экономикасы 2020 жылдың екінші жартысында қалпына келе бастады, дегенмен нақты ЖІӨ COVID-19 дағдарысына қарағанда әлі де төмен. Соңғы жиырма жылдағы күшті құлдыраудан кейін Қазақстанның нақты ЖІӨ өсімі 2020 жылдың үшінші тоқсанында қалпына келіп, 2021 жылдың басынан бастап жалғасын тапты. Осы ретте Қазақстан үкіметі экономикалық даму стратегиясында өнімділіктің өсуіне басым мән береді. 2025 жылға дейінгі Қазақстанның ұлттық даму жоспарындағы өнімділіктің өсуі, неғұрлым дамыған елдердің қатарына кіруге көмектесетін экономикалық қайта құрудың маңызды

факторы болып табылады. Сондықтан, өнімділіктің өсуі сапалы жұмыс орындарын ашуға, экономиканы әртараптандыруға мүмкіндік береді.

Ел экономикасының өсуіне мұнай мен металдарға қолайлы бағалар, сондай-ақ оларды өндірудің өсуі ықпал етеді. Алайда, Қазақстанда экономиканы әртараптандыруда, даму барысында байқалмайтын керемет (парадоксалды) кездесетін жағдайлар мақалада жекелеп талданады. Сонымен қатар, мақалада Қазақстан экономикасындағы құрылымдық өзгерістерді талдау нәтижесінде, сыртқы экономикалық конъюнктурадан пайда болған тиімсіз жағдайларды атап көрсетеді.

Түйін сөздер: құрылымдық өзгерістер, ЖІӨ, өнеркәсіптік өндіріс, Қазақстан экономикасы, әртараптандыру, экспорт, экономикалық даму, стратегия.

Курмантаева А.Ж.^{1*}, Оспанбаев Ж.А.², Абиева С.Н.²

¹Казахский национальный педагогический университет им. Абая,
Алматы, Казахстан;

²Казахский Национальный Университет имени аль-Фараби,
Алматы, Казахстан.

E-mail: kurmantaeva.ayman@mail.ru

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ЭКОНОМИКЕ КАЗАХСТАНА

Аннотация. Казахстан является аграрно-промышленной страной с развитым горнодобывающим сектором. Стратегические задачи экономического и социального развития регионов Казахстана-осуществление структурной модернизации экономики, обеспечение взаимосвязанного и сбалансированного развития структурных звеньев экономики.

В статье рассматриваются изменения в структуре экономики Казахстана, произошедшие за последние годы, а также выделяются основные тенденции.

Анализируется изменение удельного веса основных видов деятельности в ВВП Казахстана, соотношение между производственной сферой и сферой услуг, помимо этого внимание уделяется динамике удельного веса основных видов промышленной деятельности. А также, в статье представлена статистическая информация в виде таблицы о том, какие отрасли лучше или хуже развиваются в Казахстане по рейтингу роста новых организаций в 2022 году.

Экономика Казахстана начала восстанавливаться во второй половине

2020 года, хотя реальный ВВП по-прежнему ниже, чем в кризисе COVID-19. После сильного спада за последние двадцать лет рост реального ВВП Казахстана восстановился в третьем квартале 2020 года и продолжился с начала 2021 года. При этом правительство Казахстана, в стратегии экономического развития, придает приоритетное значение росту производительности. Рост производительности в Национальном плане развития Казахстана до 2025 года является важным фактором экономических преобразований, способствующим вхождению в число наиболее развитых стран. Поэтому рост производительности позволит создать качественные рабочие места, диверсифицировать экономику. Росту экономики страны способствуют благоприятные цены на нефть и металлы, а также рост их добычи. Однако в статье отдельно анализируются ситуации, когда в Казахстане возникают парадоксальные противоречия, не наблюдающиеся в процессе развития диверсификации экономики. Кроме того, в статье выделяются неэффективные ситуации, возникшие в результате анализа структурных изменений в экономике Казахстана, внешнеэкономической конъюнктуры.

Ключевые слова: структурные изменения, ВВП, промышленное производство, экономика Казахстана, диверсификация, экспорт, экономическое развитие, стратегия.

Kurmantaeva A.^{1*}, Ospanbayev Zh.A.², Abieva S.N.²

¹Kazakh national pedagogical university named after Abai,
Almaty, Kazakhstan;

²Kazakh National University named after al-Farabi, Almaty, Kazakhstan.
E-mail: *kurmantaeva.ayman@mail.ru*

THE CURRENT STATE OF STRUCTURAL CHANGES IN THE ECONOMY OF KAZAKHSTAN

Abstract. Kazakhstan is an agricultural and industrial country with a developed mining sector. The article examines the changes in the structure of the economy of Kazakhstan that have occurred in recent years, and highlights the main trends. The article analyzes the change in the share of the main types of activities in the GDP of Kazakhstan, the ratio between the production sector and the service sector, in addition, attention is paid to the dynamics of the share of the main types of industrial activity.

In addition, the article presents statistical information in the form of a table about which industries are developing better or worse in Kazakhstan according to the growth rating of new organizations in 2022.

Kazakhstan's economy began to recover in the second half of 2020, although real GDP is still lower than in the COVID-19 crisis. After a severe recession over the past twenty years, Kazakhstan's real GDP growth recovered in the third quarter of 2020 and continued from the beginning of 2021. Productivity growth in the National Development Plan of Kazakhstan until 2025 is an important factor of economic transformation, contributing to becoming one of the most developed countries.

Favorable prices for oil and metals, as well as an increase in their production, contribute to the growth of the country's economy. However, the article separately analyzes situations when paradoxical contradictions arise in Kazakhstan that are not observed in the process of economic diversification development. In addition, the article highlights inefficient situations that have arisen as a result of the analysis of structural changes in the economy of Kazakhstan, foreign economic conjuncture.

Key words: structural changes, GDP, industrial production, economy of Kazakhstan, diversification, export, economic development, strategy.

Кіріспе. Қазақстан экономикасының басты міндеті тұрғындардың өмір сүру деңгейін дамыған батыс елдеріне салыстырмалы түрде жылдам жетуге мүмкіндік беретін ұзақ мерзімді, тұрақты өсу қарқынын қамтамасыз ету. Бұл мақсатқа жету үшін маңызды экономикалық құрылымдық қайта құрулар талап етіледі. Қазақстан экономикасы едәуір дәрежеде табиғи ресурстардың, негізінен, көмірсутек шикізаты мен металдардың экспортына тәуелді және көптеген сипаттамалары бойынша басқа да әртараптандырылған экономикалық жүйелерге ұқсас болып келеді (Булатов, 2017).

Қазақстан экономикасының құрылымы дәстүрлі түрде қолайсыз және шикізат өндірумен байланысты салалардың шешуші рөліне байланысты шикізаттық бағдарға ие болып саналады. Қазақстандық экономиканың бұл ерекшелігі соңғы екі онжылдық ішінде іске асырылған салалық құрылымды жаңғырту және әртараптандыру жөніндегі бірқатар бағдарламалардың қабылдануына негіз болды. Осы бағыттағы ең танымал құжаттар Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы және "Бизнестің жол картасы-2025" бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы болып табылады ("Бизнестің жол картасы 2025", 2021).

Жоғарыда аталған бағдарламаларда салалық құрылымды әртараптандыру ғана емес, сондай-ақ шикізат секторын күшейту және ішкі және сыртқы нарықтарда Қазақстан Республикасының бәсекеге қабілетті

өңдеу өнеркәсібін дамыту мәселелері қарастырылған. Сондай-ақ жалпы ішкі өнімдегі (ары қарай ЖІӨ) өңдеу өнеркәсібінің үлесін арттыру, шикізаттық емес экспорттың үлесін ұлғайту, еңбек өнімділігін жалпы арттыру сияқты бірнеше негізгі мақсаттары қойылды. Өнеркәсіптік саясатта Қазақстан әлемдік рыноктардың конъюнктурасына тәуелді емес экономиканың шикізаттық емес секторларын дамытудың баламасыз бағытын ұстанады. Бұл міндетті шешу үшін Қазақстанда 2010 жылдан бастап жоғары өнімді және экспортқа бағдарланған өңдеу өнеркәсібін құруға бағытталған жаңа проактивті индустриялық саясат кезең-кезеңімен іске асырылуда.

Материалдар мен әдістер. Бүкіл экономиканы әртараптандырудың катализаторы және негізі ретінде индустрияландырудың мемлекеттік саясатының басты мақсаты-өңдеуші өнеркәсіптің дамуы мен ел экономикасының негізгі драйвері болып қалыптасуы үшін жағдай жасау болып табылады. Өңдеуші сектордың тұрақты өсуі мен бәсекеге қабілеттілігіне технологиялық прогрессивтік өнеркәсіп құру, кейіннен жаһандық нарықтарға шыға отырып, орта-жоғары технологиялық өнім құруға бағдарланған жұмыс істеп тұрған кәсіпорындардың негізгі қорларын трансформациялау және цифрландыру арқылы қол жеткізілетін болады. Мәселен, индустрияландыру жылдарында өңдеу өнеркәсібі өнімдерін шығару өсімінің озыңқы қарқынына қол жеткізілді. Еңбек өнімділігі 1,3 есе өсті, сала кәсіпорындарының негізгі капиталына инвестициялар ағыны 2,1 есе ұлғайды (<https://primeminister.kz/ru>).

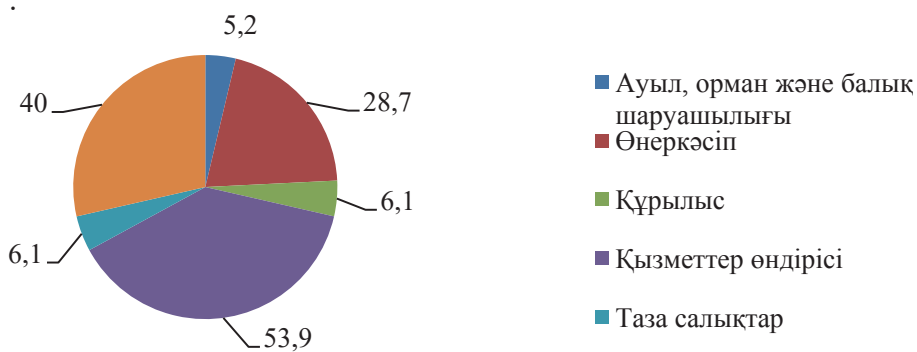
Соңғы онжылдықтардың экономикалық өсуі негізінен көмірсутек шикізаты мен металдарды өндіруден түсетін конъюктуралық түсімдермен байланысты болды. Өндіруші салаға ЖІӨ-нің шамамен 30%-ы, экспорттың 3/2 бөлігі, жинақталған тікелей шетелдік инвестициялардың төрттен үш бөлігі және мемлекеттік кірістің жартысы тиесілі. Экономиканы әртараптандыруы төмен басқа елдер сияқты Қазақстан да шикізаттық тауарлар бағасының ауытқуына және дамудың шикізаттық моделінің өзге де проблемаларына сезімтал болып келеді. Ұзақ мерзімді перспективада өмір сүру деңгейі мен өнімділіктің өсуін қолдау үшін Қазақстан ауқымды құрылымдық реформаларды жүзеге асыруы қажет.

Сонымен қатар, Қазақстанда соңғы екі жылды салыстырмалы түрде алғанда ЖІӨ өсіміне қарамастан, өсімнің жартысынан астамы тікелей немесе жанама түрде шикізат экономикасына негізделген. Атап айтсақ, тасымалдау, бастапқы өңдеу және тауарлық сауданың үлесіне тиесілі. Шикізат экономикасының өсуіне мұнай мен металдарға қолайлы бағалар, сондай-ақ оларды өндірудің өсуі ықпал етеді, бұл өз кезегінде экономиканың сабақтас және басқа секторларының көтерілуіне серпін

береді. Осы ретте қолайлы сыртқы жағдайлар мен үкіметтің елеулі күш-жігері аясында Қазақстанда экономиканы әртараптандыруда, даму барысында байқалмайтын төмендегідей кереғар (парадоксалды) жағдайлары да кездеседі (Панзабекова, 2018):

- шикізаттық емес секторда өсу немесе алға жылжу жағдайлары әлсіз;
- жеке кәсіпкерліктің (ең алдымен ШОБ) баяу дамуы;
- импортты алмастыру жұмыс істемейді, ал шикізаттық емес экспорт өте баяу қарқынмен өсуде және олардың технологиялық күрделілігі нашарлауда;
- елдің қаржы жүйесі (банктер, қор нарығы, сақтандыру компаниялары) экономиканың дамуындағы атқаратын рөлі барған сайын төмендеуде.

Алайда, Қазақстан экономикасындағы құрылымдық өзгерістер соңғы жылдары өнеркәсіп рөлінің төмендеуімен шектелмеді-қызметтің басқа түрлерінде де елеулі өзгерістер болды. Бұл өзгерістер экономиканың ірілендірілген салалары деңгейінде, ең алдымен, қызметтер өндірісі саласы мен тауар өндірісі саласы арасындағы айтарлықтай өзгеріс болды, онда көрсетілген көрсеткіштер арасындағы арақатынас қызмет көрсету өндірісі бойынша 2020 жылы 53,9% құраса, ал тауарлар өндірісі 40,0% құраған. Тауар өндірісі рөлінің төмендеуі аясында қызмет көрсету саласының үлес салмағының өсуі кейде қызмет көрсетудің кейбір түрлерінің үлестерінің ұлғаюымен көрінді. 2020 жылы ЖІӨ құрылымында өнеркәсіп өндірісінің үлесі 28,7%, құрылыс – 6,1% құраған (www.stat.gov.kz).

Сурет 1. ЖІӨ құрылымы, 2020 жыл (қаңтар-қыркүйек) %

Ал 2021 жылғы қаңтар мен қыркүйек айларындағы жалпы ішкі өнімнің физикалық көлем индексі 2020 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда 103,6%-ды құрады. ЖІӨ құрылымында тауар өндірісінің үлесі 41,4%, қызмет көрсету саласы 51,6% құрайды (1-кесте).

Кесте 1. ЖІӨ-нің номиналды құны және құрылымы, 2021

Көрсеткіштердің аталуы	млн. тенге	Құрылым, %	Өткен жылға, %	
			Физикалық көлем индексі	Дефлятор
Жалпы ішкі өнім	53 029 365,7	100,0	103,6	111,7
Тауарларды өндіру	21 973 739,5	41,4	103,5	115,7
Ауыл, орман және балық шаруашылығы	2 709 556,8	5,1	101,4	114,8
Өнеркәсіп	16 182 687,3	30,5	102,6	119,2
Құрылыс	3 081 495,4	5,8	109,7	101,0
Қызмет көрсету өндірісі	27 318 285,1	51,6	103,1	107,4
Жалпы қосылған құн	49 292 024,6	93,0	103,3	110,9
Өнімдерге таза салықтар	3 737 341,1	7,0	108,5	123,2

Ескерту: www.stat.gov.kz

Нәтижелер. Соңғы 20 жыл ішінде Қазақстан экономикасы көп жағдайда мұнай өндіру көлемінің үздіксіз өсуінің арқасында өсті және мұнай бағасының тұрақсыздығы салдарынан өндірістің ағымдағы қысқаруы елдегі экономикалық белсенділіктің төмендеуінің негізгі факторларының біріне айналды. Аналитикалық несиелік рейтинг агенттігінің пікірінше, 2020 жылы әлемдік мұнайға деген сұраныстың қалпына келуі баяу болды. Бұл карантиндік шараларға байланысты дағдарысқа дейінгі деңгеймен салыстырғанда тауарлар мен қызметтерді ұсынудың төмендеуіне әкелді. Осы ретте халықтың төлем қабілеттілігінің төмендеуіне және пандемия жағдайында тұтынушылық артықшылықтардың өзгеруіне байланысты сұранысты қалпына келтіру тұрғысынан қиындықтарға тап болды.

Сондай-ақ, Қазақстан экономикасы 2020 жылы қос сілкіністі бастан өткізді, яғни сыртқы және ішкі. Біріншісі Қазақстан үшін тәуекелдің негізгі сыртқы көзі оның экономикасының мұнай-газ нарығына шамадан тыс тәуелділігі (мұнай бағасының күрт төмендеуі және өндірістің төмендеуі) болып табылады. Қазіргі уақытта аналитикалық несиелік рейтинг агенттігінің мәліметтері бойынша, бұл тәуекел толық көлемде іске асырылды.

Екіншісі коронавирустық пандемияға байланысты карантиндік шаралардың енгізілуімен негізделеді. Осыған байланысты экономикалық белсенділіктің баяулауы ішкі күйзеліс болды, бұл барлық салаларға белгілі бір дәрежеде әсер етті. Әр түрлі белгісіздік факторларына тап болған экономикадағы процестер көбінесе монетарлық және фискалдық қолдау шараларының тиімділігіне, сондай-ақ, олар күйзелістердің теріс салдарын әлсірету қабілетіне байланысты болды.

Талқылау. Қысқа мерзімді экономикалық индикатор көрсеткіштеріне сәйкес, 2020 жылғы карантиндік шаралардан неғұрлым зардап шеккен салалардың ішінде – көлік, көтерме және бөлшек сауда бойынша (әлеуметтік маңызы бар компоненттерде) 12,3-14% төмендеген. 2020 жылы Қазақстанда рецессия салдарынан экономикалық белсенділік 1,9% төмендеді. Аналитикалық несиелік рейтинг агенттігінің болжамы бойынша 2021-2024 жылдары жыл сайынғы өсім 3,7 – 6%, ал оң серпінге қолдау құрылыс саласының (жылына 3-4%), ауыл шаруашылығының (4-7%) және қайта өңдеу өнеркәсібінің (4-5,2%) өсуі мүмкін деп күтілуде. 2020 жылы экономикалық белсенділіктің төмендеуі негізінен тау-кен өнеркәсібіндегі құлдыраумен байланысты (салыстырмалы бағаларда 4%) болып табылады. Бұл ішінара электр энергиясын, газды, сондай-ақ ауыл шаруашылығы мен құрылыстағы көрсеткіштердің артуымен өтеледі.

Жалпы, экономикалық көрсеткіштер бойынша 2021 жылы пандемияға дейінгі кезеңге қайта орала бастады. 2021 жылдың бірінші жартысында COVID-19 індетіне байланысты шектеу шараларының күшеюіне қарамастан, екінші жартыжылдықта экономиканың жандануы бір жыл ішінде ЖІӨ-нің 4% өсімін қамтамасыз етті. Осы жағдайға ел ішінде салықты ынталандырудың жалғасуы, тұтынушылық несиелендірудің өсуі және шектеу шараларының қысқаруы қолдау көрсетті. 2021 жылы үй шаруашылығын тұтынудың қалпына келуімен бөлшек сауда 6,5%-ға және бөлшек несиелеу, соның ішінде ипотекалық несиелер – 40%-ға өсті. 2020 жылы 3,4%-ға қысқарғаннан кейін жалпы күрделі салымдар тұрғын үй құрылысының қарқынды өсуінің арқасында 2,6%-ға аздап өсті.

Қазақстанда 2020 жылы дамытудың басым бағыттары болып табылатын экономиканың жетекші салалары: тау-кен өндіру және өңдеу өнеркәсібі, сондай-ақ ауыл шаруашылығы саласы. Осы аталған салалар бойынша мынадай өзгерістер орын алды: тау-кен өнеркәсібінде 481 компания тіркелсе, өңдеу өнеркәсібінде 1612 кәсіпорын ашылды; ауыл шаруашылығы саласында 1675 ұйым өз қызметін бастады (Қазақстан экономикасы, 2022).

2020 жылы Қазақстан экономикасының неғұрлым перспективалы салаларын дамыту үшін аумақтық бөлу бойынша, тау-кен өндіру өнеркәсібіндегі ұйымдардың ең көп саны Алматы қаласында-146, Нұр-Сұлтан қаласында-93 және Шығыс Қазақстан облысында- 45 компания ашылды. Өз қызметін тоқтатқан кәсіпорындар саны: Алматы қаласында – 19, Нұр-сұлтан қаласы мен Маңғыстау облысында – 8 кәсіпорындар жабылды.

2022 жылы жаңа ұйымдардың өсу рейтингі Қазақстанда қандай салалардың жақсы дамып жатқанын (жаңа жұмыс орындарын құру тұрғысынан нашар екенін) анықтауға көмектеседі (кесте -2).

Кесте 2. Жаңа ұйымдардың өсуі бойынша салалардың рейтингі

№	Салалар	Барлығы	Жаңа (+)	Жабылды	өсім/ шығын, +/-
1	Басқалай қызмет түрлерін ұсыну	56230	554	263	291
2	Білім беру саласы	27178	164	49	115
3	Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар	20356	141	49	92
4	Денсаулық сақтау және әлеуметтік қызметтер	9194	106	19	87
5	Көлік және қоймалау	18889	154	69	85
6	Ақпарат және байланыс	13566	111	55	56
7	Құрылыс	65327	296	256	40
8	Ауыл, орман және балық шаруашылығы	19205	117	80	37
9	Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу	4939	24	16	8
10	Өңдеу өнеркәсібі	24028	116	118	-2
11	Көтерме және бөлшек сауда, автомобильдерді жөндеу	131220	778	782	-4
12	Қаржы және сақтандыру қызметі	9341	50	57	-7
13	Кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет	32691	155	167	-12

Ескерту: <https://marketingcenter.kz/20/economy-kazakhstan.html>

Қазақстан экономикасы 2020 жылдың екінші жартысында қалпына келе бастады, дегенмен, нақты ЖІӨ COVID-19 дағдарысына қарағанда әлі де төмен. Қазақстан экономикасының қалай өскенін негізгі макроэкономикалық көрсеткіш - ЖІӨ бойынша бағалауға болады. Соңғы жиырма жылдағы құлдыраудан кейін Қазақстанның нақты ЖІӨ өсімі 2020 жылдың үшінші тоқсанында қалпына келіп, 2021 жылдың басынан бастап жалғасын тапты. 2021 жылдың басынан нақты ЖІӨ 2020 жылдың соңғы тоқсанымен салыстырғанда 1,9 % өсті. Әлемдік экономикалық жағдайдың жақсаруына байланысты қазақстандық экспорттың құны 2021 жылы өткен 2020 жылмен салыстырғанда шамамен 5,8 пайызға дейін артқан. 2021 жылдың басында Қытай экономикасының қалпына келу қарқынынан жоғары болғандығын көрсетті, ал осы уақытта еуроаймақ елдерінде COVID-19 жаңа толқынының салдарынан кезекті құлдырау болды.

Бұдан басқа, ОПЕК+ мұнай өндіру квотасының әлсіреуі және әлемдік сұраныстың үдемелі қалпына келуі аясында Қазақстанда мұнай өндіру өткен 2020 жылдың соңындағы рекордтық төмен көлеммен салыстырғанда 2021 жылдың басында 6 % ұлғайды.

Сонымен қатар, қысқа мерзімді экономикалық көрсеткіштер ішкі экономикалық қызметтің, оның ішінде қызмет көрсету саласының да жақсарғанын көрсетеді. Бөлшек сауда және жүктасымалы салаларындағы құлдырау біртіндеп төмендей бастады. Қазақстанда зейнетақы жинақтарын ішінара пайдалануға рұқсат беретін саясат шаралары мен тұрғын үй жылжымайтын мүлкіне инвестицияларды қолдау жөніндегі мемлекеттік бағдарламалардың арқасында құрылыс саласы тұрақты өсуді көрсетіп отыр. Бірақ, экономикалық белсенділіктің жақсарғанына қарамастан, 2021 жылдың басында ЖІӨ 2020 жылға сәйкес кезеңмен салыстырғанда 1,5% төмен болды (<https://marketingcenter.kz/20>).

Қорытынды. Қазақстан үкіметі өзінің экономикалық даму стратегиясында өнімділіктің өсуіне басым мән береді. Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі ұлттық даму жоспарында өнімділіктің өсуі неғұрлым дамыған елдердің қатарына кіруге көмектесетін экономикалық қайта құрудың аса маңызды факторларының тізіміне енгізілген. Өнімділік-экономикалық өсудің басты көзі болғандықтан маңызды болып табылады. Эмпирикалық дәлелдер әлемнің әртүрлі елдері арасындағы жан басына шаққандағы кіріс айырмашылығының жартысына жуығы өндірістің көптеген факторларын біріктіретін тиімділік көрсеткіші болып табылатын жалпы факторлық өнімділікке байланысты екенін көрсетеді (Саналиева, 2018). Осыған байланысты, табысы жоғары елдің мәртебесіне жақындауды тездету үшін жалпы факторлық өнімділікті арттыру өте маңызды. Сондай – ақ, өнімділіктің өсуі неғұрлым сапалы жұмыс орындарын құруға, экономиканы әртараптандыруға және шетелдік нарықтармен интеграцияны күшейтуге мүмкіндік береді.

Соңғы жылдардағы Қазақстан экономикасында құрылымдық өзгерістерді талдау нәтижесінде, мынадай процестерді, яғни оның ішінде сыртқы экономикалық конъюнктурадан пайда болған тиімсіз жағдайларды көрсетеміз:

-Қазақстан экономикасын индустриясыздандыру ретінде бағалауға болатын ЖІӨ-дегі өнеркәсіп үлесінің төмендеуі;

-сондай-ақ, оларды дамытуға бағытталған мемлекеттік бағдарламаларды ескерместен, ЖІӨ-дегі өңдеу өнеркәсібі үлесінің қысқаруы осы бағдарламалардың тиімсіздігін айғақтайды.

-Қазақстан экономикасының құрылымына мұнай бағасының тікелей әсерін негіздейтін өнеркәсіп қызметінің көрсеткіштері мен әлемдік тауар

нарықтарының конъюнктурасы арасындағы қатаң өзара байланысты сақтау.

-құрылыс, қаржы, көлік салаларын алғашқы жылдар кезеңімен салыстырғанда олардың ЖІӨ-дегі үлес салмағының едәуір қысқаруы, бұл экономикалық өсу базасын азайтады.

Information about authors:

Kurmantaeva Aiman – Master of Economics, Department of Economic Specialties, Senior Lecturer, Kazakh National Pedagogical University named after Abai. Email: kurmantaeva.ayman@mail.ru, 0000-0001-7059-0219;

Ospanbayev Zhandos – Senior Lecturer, Kazakh National University named after al-Farabi. E-mail: zhandos.ospanbaev@gmail.com, 0000-0002-5405-5600;

Abieva Sabira Nurgalievna – candidate of economic sciences, Kazakh National University named after al-Farabi. E-mail: abievas@mail.ru, 0000-0002-9160-8622.

ӘДЕБИЕТТЕР

Булатов А.С. Национальная экономика: учебное пособие / А.С. Булатов. - М.: Магистр, 2017. - 157 С.

"Бизнестің жол картасы 2025" бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы соңғы өзгеріс: 02.09.2021 https://egov.kz/cms/ru/articles/road_business_map.

Қазақстан Республикасын индустриялық-инновациялық дамытудың 2020 – 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын бекіту туралы ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы №1050 Қаулысы.

Қазақстан Республикасының Стратегиялық жоспарлау және реформалар жөніндегі агенттігі Ұлттық статистика бюросы, www.stat.gov.kz.

Қазақстан экономикасы 2022., <https://marketingcenter.kz/20/economy-kazakhstan.html>.

Панзабекова А. Ақпараттық қоғамның оның халықтың өмір сүру сапасына әсері тұрғысынан қалыптасуы мен дамуы. ҚР Ұлттық Ғылым академиясының баяндамалары, ISSN 2224-5227, 5 Том, 321 нөмірі (2018). 94-99 Б. <https://doi.org/10.32014/2018.2518-1483>. 14.

Саналиева Л.К., Кенгжеғалиева Г.Б., Идельбаева А.С. Экономиканың инновациялық дамуының қозғаушы факторы ретінде елдің зияткерлік әлеуетін қалыптастырудың заманауи экономикалық тетіктерін зерттеу. Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясының Жаршысы. ISSN 1991-3494. Vol.5, N375 (2018), 144-148. <https://doi.org/10.32014/2018.2518-1467.19>.

Савченко П.В. Национальная экономика: Учебник / П.В. Савченко М.А. Абрамова Н.Ю. Ахапкин и др. - М.: Инфра-М, 2018. - 256 с.

<https://primeminister.kz/ru/gosprogrammy/gosudarstvennaya-programma-industrialno-innovacionnogo-razvitiya-respubliki-kazahstan-na-2020-2025-gody-9113624>.

<https://marketingcenter.kz/20/economy-kazakhstan.html>.

REFERENCES:

Bolatov A.S. national economy: a textbook / A.S. Bolatov. Moscow: Magistracy Publ., 2017. - 157 P.

State program of business support and development" business roadmap 2025 " last modified: 02.09.2021 https://egov.kz/cms/ru/articles/road_business_map.

Resolution of the Government of the Republic of Kazakhstan dated December 31, 2019 No. 1050"on approval of the state program of industrial and innovative development of the Republic of Kazakhstan for 2020-2025".

Panzabekova A. formation and development of the information society in the context of its impact on the quality of life of the population. Reports of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, ISSN 2224-5227, Volume 5, number 321 (2018). Pp. 94-99. <https://doi.org/10.32014/2018.2518-1483>. 14.

National Bureau of statistics of the agency of the Republic of Kazakhstan for Strategic Planning and reform, www.stat.gov.kz.

Kazakhstan's economy is 2022., <https://marketingcenter.kz/20/economy-kazakhstan.html>.

Sanalieva L.K., Kengzhegalieva G.B., Idelbaeva A.S. research of modern economic mechanisms for the formation of the country's intellectual potential as a driving factor for innovative economic development. Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. ISSN 1991-3494. Volume 5, N375 (2018), 144-148. <https://doi.org/10.32014/2018.2518-1467.19>.

National economy: textbook / P.V. Savchenko, M.A. Abramova, N.Y. Akhupkin et al. - Moscow: Infra-Moscow, 2018. - 256 P.

<https://primeminister.kz/ru/gosprogrammy/gosudarstvennaya-programma-industrialno-innovacionnogo-razvitiya-respubliki-kazahstan-na-2020-2025-gody-9113624>.

<https://marketingcenter.kz/20/economy-kazakhst>.

ПАМЯТИ

доктора юридических наук, профессора, академика НАН РК

БАЙМАХАНОВА МУРАТА ТАДЖИ-МУРАТОВИЧА

01.11.1933 – 04.06.2022 гг.

4 июня 2022 года ушел из жизни крупный казахстанский ученый, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК Баймаханов Мурат Таджи-Муратович.

Мурат Таджи-Муратович родился 1 ноября 1933 года в г. Алматы. После окончания школы поступил на юридический факультет Московского государственного университета им. М. В. Ломоносова, который с отличием окончил в 1957 году. В 1973 году защитил диссертацию на тему «Противоречия в развитии правовой надстройки социалистического общества и пути их разрешения».

Мурат Таджи-Муратович работал в Министерстве юстиции Казахстана, а после окончания аспирантуры полностью посвятил свою жизнь науке, пройдя путь от научного сотрудника, научного секретаря, заведу-

ющего отделом, заместителя директора до директора одного из ведущих научных организаций Казахстана – Института философии и права.

Основные направления научных исследований ученого были вопросы конституционного права, теории государства и права, политологии.

Учитывая его глубокие знания в области государственного права, большой опыт, он был назначен председателем Конституционного Суда Республики Казахстан, проработав на этой должности с 1992 по 1995 годы.

С 1995 года – проректор университета «Кайнар» и Высшей школы права «Әділет». Принимал участие в создании Конституции Казахстана и законопроекта об органах государственного управления.

В 1978-1993 годах выступал с докладом на международных конгрессах в США, Франции, Бразилии и других странах.

Мурат Таджи-Муратович внес большой вклад в развитие и становление юриспруденции независимого Казахстана. Ему принадлежат разработки общей теории и методологии права, теории государства, основ конституционного права (сочетание Конституции и текущего законодательства, влияние Основного закона на закрепление, защиты и обеспечения приоритетности прав и свобод человека и гражданина), концепции правового государства и гражданского общества.

Наиболее крупными научными достижениями ученого являются: комплексная разработка проблем противоречий в развитии правовой надстройки при социализме, а также исследование вопроса о становлении правового государства и конституционном процессе в Республики Казахстан.

Мурат Таджи-Муратович оставил бесценное научное наследие: он автор более 300 научных работ, в том числе монографий «Становление суверенитета Республики Казахстан»; Взаимодействие правового сознания с моралью и нравственностью в обществе переходного периода, которые служат неисчерпаемым источником знаний для студентов, магистрантов, преподавателей-юристов.

Вся жизнь Мурат Таджи-Муратович, его научно-педагогическая, организаторская и общественная деятельность служит прекрасным примером умелого сочетания теории и практики, глубоких научных изысканий с активным участием в решении как фундаментальных, так и практических задач.

За большие заслуги перед страной ему было присвоено звание Лауреата премии имени *Чокана Валиханова*, имеет медали и Почетные

грамоты РК, а в 2020 году Указом Президента РК награждён *орденом «Парасат»*.

Президиум НАН РК скорбит о невосполнимой утрате, выражает глубокое соболезнование родным и близким Мурата Таджи-Муратовича.

В нашей памяти Мурат Таджи-Муратович навсегда останется талантливым организатором науки, выдающимся ученым-юристом, безгранично преданным своей профессии и избранному пути, соратником, патриотом Казахстана, оставившим яркий и незабываемый след в истории отечественной науки!

Светлая память о Баймаханове Мурате Таджи-Муратовиче навсегда сохранится в наших сердцах!

Президиум НАН РК

МАЗМҰНЫ

ПЕДАГОГИКА

Г.У. Азимова, А.А. Сатбекова

ЗАМАНАУИ МОБИЛЬДІ ҚОСЫМШАЛАРДЫ ҚАЗАҚ ТІЛІН ОҚЫТУ
ӘДІСТЕМЕСІНДЕ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІ ЖОЛДАРЫ.....5

Н. Арыстанбекұлы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ДІНТАНУЛЫҚ САРАПТАМА
ЖҮРГІЗУДІҢ ТАҒЫЛЫМДЫҚ МӘН-МАҢЫЗЫ.....20

Н.А. Ахметова, Г.А. Кажигалиева, М.М. Шайжанова

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА МЕКТЕПТЕ БІЛІМ БЕРУДІҢ
ЖАҒАРТЫЛҒАН МАЗМҰНЫ КОНТЕКСІНДЕ ОРЫС ТІЛІН
ИНТЕГРАТИВТІ ОҚЫТУ.....28

А.Е. Әбілқасымова, М.Р. Кушербаева, С. Тамаев, Д.А. Демисенова

СТУДЕНТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫН ФИЗИКА МЕН
МАТЕМАТИКАНЫҢ ПӘНАРАЛЫҚ БАЙЛАНЫСЫ НЕГІЗІНДЕ
ҰЙЫМДАСТЫРУ.....42

І.Н. Ерсари, Э.А. Бакирова

ЦИФРЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫН ОҚЫТУ КЕЗІНДЕ ҚОЛДАНУ
МҮМКІНДІКТЕРІ.....56

Қ. Жаңабаев, А. Ш. Тұрғанбаева, Б. Б. Ешметова

XV-XVIII ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ЖЫРАУЛАР ҚОЛДАНЫСЫНДАҒЫ ТҰРАҚТЫ
ТОПОНИМИКАЛЫҚ БІРЛІКТЕРІНІҢ СЕМАНТИКАСЫ-ПАТРИОТТЫҚ
ТӘРБИЕ ОБЪЕКТІСІ РЕТІНДЕ.....69

А.А. Куралбаева, Н. Әмірбек, Д.Е. Бауыржановна

БІРІНШІ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНА ОҚУ МЕН ЖАЗУДЫ ҮЙРЕТУ
ӘДІСТЕРІ.....83

Б.С. Қапалбек, Н.Н. Оразхан

ҰЛТ ҰСТАЗЫНЫҢ БАСТАУЫШ МЕКТЕПКЕ ҚАТЫСТЫ ҒЫЛЫМИ-
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҰСТАНЫМДАРЫ (Ахмет Байтұрсынұлының
150 жылдығына арналған).....99

Д.Е. Муратбекова, А.Ж. Сапарғалиева

БОЛАШАҚ МҰҒАЛІМДЕРДІ БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ
СӨЙЛЕУ ӘРЕКЕТІН ҚАЛЫПТАСТЫРУҒА ДАЙЫНДАУДЫҢ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....110

А.С. Орынбекова, Г.Ж. Меңлібекова
 БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫҢ КӘСІБИ ІС-ӘРЕКЕТКЕ
 ДАЯРЛЫҒЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫ ЭКСПЕРИМЕНТТІК ЗЕРТТЕУ.....126

Э.Ә. Өтебаева, А.Ә. Солтанбекова, А.Б. Шормақова
 ҚАЗАҚ ҚЫЗЫНА ҚАТЫСТЫ ИДИОЭТНИКАЛЫҚ БІРЛІКТЕРДІҢ
 ӘДІСТЕМЕЛІК ЖӘНЕ ЭТНОТАНЫМДЫҚ НЕГІЗДЕРІ.....136

М.Е. Рахметов, А.К. Садвақасова
 ҚАШЫҚТАН ОҚЫТУ ПЛАТФОРМАЛАРЫН ҚҰРУ ЖӘНЕ ЖҮЗЕГЕ
 АСЫРУДЫҢ ПРАКТИКАЛЫҚ АЛҒЫШАРТТАРЫ.....149

А.Д. Сыздықбаева, У.М. Әбдіғапбарова
 ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ БІЛІМ БЕРУ СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ
 АКАДЕМИЯЛЫҚ АЛАЯҚТЫҚТАРЫ: МӘНІ, ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....161

Халел Агнур
 БОЛАШАҚ ДИПЛОМАТТАРДЫҢ ШЕТТІЛДІК МӘДЕНИЕТАРАЛЫҚ
 КОММУНИКАТИВТІК ДИСКУРСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУДА КӘСІБИ
 БАҒЫТТАЛҒАН ТІЛДІК КУРСЫҢ ТИІМДІЛІГІ.....179

М.Е. Ыбраим, С.Б. Тәліп, Л.К. Бактыбаева
 МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДАҒЫ «МЕКТЕП ЖЕТІЛУ»
 ПСИХО-ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ СИПАТТАРЫН ТАЛДАУ.....192

ЭКОНОМИКА

С.С. Аюбаева, Э. Жуперкене, Л.И. Кусаинова, А.С. Ибраева
 ХАЛЫҚТЫҢ СЕНІМІ – ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕМЛЕКЕТТІК
 АППАРАТЫНЫҢ БЕДЕЛ МЕНЕДЖМЕНТІ АСПЕКТІЛЕРІНІҢ БІРІ
 РЕТІНДЕ..... 204

**С.Х. Бейсембекова, М.Р. Сихымбаев, З.Қ. Қалиасқарова,
 Қ.Б. Жұманазаров, А.К. Алпысбаева**
 ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУДАҒЫ
 ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ: МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІ ДАМУДЫҢ
 ТЕОРИЯЛЫҚ-ӘДІСНАМАЛЫҚ ТӘСІЛДЕРІ.....221

Ғ.М. Жұрынов, А.А. Муталиева, А.Е. Есболова, С. Дырка
 СҮТ ӨНІМДЕРІ ШАҒЫН КЕШЕНДЕРІНІҢ КООПЕРАЦИЯСЫ ЖӘНЕ
 ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУ ОРТАСЫНА ЫҚПАЛДАСУЫ.....237

**Б.Н. Исабеков, С.И. Игильманова, К.Е.Хасенова, Н.М. Анарбеков,
 А.К. Бакпаева, Б. Шошай**
 ҚАЗАҚСТАН АЙМАҚТАРЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫ:
 ПРОБЛЕМАЛАРЫ МЕН БОЛАШАҒЫ.....252

**А.С. Кадырова, Г.Т. Кунуркульжаева, Б.Ж. Болатова,
М. А. Тлеубергена, Н.Б. Султамуратова, М. Жанат**
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ
ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ БОЛАШАҒЫ.....264

М.А. Қанабекова Л.Қ. Маткаримова, С.А. Файзуллина
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ
ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....280

**Г.Е. Керімбек, Б.К. Нурмағанбетова, З.О. Иманбаева, К.Б.Сатымбекова,
А.А. Нұрғалиева**
КӘСПОРЫННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН ЖЕТІЛДІРУДІҢ
НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ.....292

А.Ж. Құрмантаева, Ж.А.Оспанбаев, С.Н.Абиева
ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ҚҰРЫЛЫМДЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРДІҢ
ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....305

Г. Лухманова, Г. Сейтова, Н. Сартанова, Г. Абаева
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АУЫЛШАРУАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР.....317

**А.А. Ниязбаева, Д.А. Амержанова, Б. Куантқан, А.Ж. Ибрашева,
Р.Б. Сартова, М.К. Каримбергенова**
ЭКОНОМИКАНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ СЕКТОРЛАРЫНА
ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫҢ КОНЦЕПТУАЛДЫҚ АСПЕКТИЛЕРІ.....327

Н.Н. Нұрмұхаметов, Ж.С. Булхайрова, Э. В.Белоусова, Ш. Косымбаева
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҰРҒЫНҮЙ САЯСАТЫН ДАМУ: ҚАЗІРГІ
ЖАҒДАЙЫ ЖӘНЕ ДАМУ ПРОБЛЕМАЛАРЫ.....339

А.Б. Пиязбаева
ЭКОНОМИКАЛЫҚ САНА МЕН ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОЙЛАУ:
ӨЗАРА БАЙЛАНЫС ДИАЛЕКТИКАСЫ.....360

Л.С. Спанкулова, З.К. Чуланова, Е. Нұрұлы, Ж.С. Исаева
ДӘРІЛІК САҚТАНДЫРУДЫ ЕНГІЗУДІ БАҒАЛАУДЫҢ ӨДІСТЕМЕЛІК
ТӘСІЛДЕРІ.....379

ҒАЛЫМДЫ ЕСКЕ АЛУ

Заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі Баймаханов
Мұрат Тәжі-Мұратұлын еске алу.....397

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА

Г.У. Азимова, А.А. Сатбекова

ЭФФЕКТИВНЫЕ СПОСОБЫ ВНЕДРЕНИЯ СОВРЕМЕННЫХ
МОБИЛЬНЫХ ПРИЛОЖЕНИЙ В МЕТОДИКУ ПРЕПОДАВАНИЯ
КАЗАХСКОГО ЯЗЫКА.....5

Н. Арыстанбекұлы

ПОЗНАВАТЕЛЬНОЕ ЗНАЧЕНИЕ ПРОВЕДЕНИЯ РЕЛИГИОВЕДЧЕСКОЙ
ЭКСПЕРТИЗЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....20

Н.А. Ахметова, Г.А. Кажигалиева, М.М. Шайжанова

ИНТЕГРАТИВНОЕ ОБУЧЕНИЕ РУССКОМУ ЯЗЫКУ В КОНТЕКСТЕ
ОБНОВЛЕННОГО СОДЕРЖАНИЯ ШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....28

А.Е. Абылкасымова, М.Р. Кушербаева, С. Тамаев, Д.А. Демисенова

ОРГАНИЗАЦИЯ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ
МЕЖПРЕДМЕТНЫХ СВЯЗЕЙ ФИЗИКИ И МАТЕМАТИКИ.....42

И.Н. Ерсари, Э.А. Бакирова

ВОЗМОЖНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ
РЕСУРСОВ В ОБУЧЕНИИ.....56

К. Жанабаев, А.Ш. Тургенбаева, Б.Б. Ешметова

СЕМАНТИКА УСТОЙЧИВЫХ ТОПОНИМИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ ЖЫРАУ
XV-XVIII ВЕКОВ - ОБЪЕКТ ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ.....69

А.А. Куралбаева, Н. Амирбек, Д.Е. Бауыржановна

МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ПЕРВОКЛАССНИКОВ РАННЕМУ ЧТЕНИЮ
И ПИСЬМУ.....83

Б.С. Капалбек, Н.Н. Оразхан

НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПОЗИЦИИ УЧИТЕЛЯ НАЦИИ ПО
ОТНОШЕНИЮ К НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ (Посвящено 150-летию
Ахмета Байтурсынова).....99

Д.Е. Муратбекова, А.Ж. Сапаргалиева

ОСОБЕННОСТИ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ К
ФОРМИРОВАНИЮ РЕЧЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ У МЛАДШИХ
ШКОЛЬНИКОВ.....110

А.С. Орынбекова, Г.Ж. Менлибекова
ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ФОРМИРОВАНИЯ
ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ
К ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....126

Э.А. Утебаева, А.А. Солтанбекова, А.Б. Шормакова
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ И ЭТНОЯЗЫКОВЫЕ ОСНОВЫ
ИДИОЭТНИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ ПО ОТНОШЕНИЮ К ОБРАЗУ
КАЗАХСКОЙ ДЕВУШКИ.....136

М.Е. Рахметов, А.К. Садвакасова
ПРАКТИЧЕСКИЕ ПРЕДПОСЫЛКИ СОЗДАНИЯ И РЕАЛИЗАЦИИ
ПЛАТФОРМ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ.....149

А.Д. Сыздыкбаева, У.М. Абдигапбарова
АКАДЕМИЧЕСКОЕ МОШЕННИЧЕСТВО СУБЪЕКТОВ
ПОСТДИПЛОМНОГО ОБРАЗОВАНИЯ: СУЩНОСТЬ, ТЕКУЩЕЕ
СОСТОЯНИЕ.....161

Халел Агнур
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНО –ОРИЕНТИРОВАННОГО
ЯЗЫКОВОГО КУРСА В ФОРМИРОВАНИИ ИНОЯЗЫЧНОГО
МЕЖКУЛЬТУРНОГО КОММУНИКАТИВНОГО ДИСКУРСА БУДУЩИХ
ДИПЛОМАТОВ.....179

М.Е. Ыбраим, С.Б. Талип, Л.К. Бактыбаева
АНАЛИЗ ПСИХО-ФИЗИОЛОГИЧЕСКИХ ХАРАКТЕРИСТИК «ШКОЛЬНОЙ
ЗРЕЛОСТИ» У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА.....192

ЭКОНОМИКА

С.С. Аюбаева Э. Жуперкене Л.И. Кусаинова, А.С. Ибраева
ДОВЕРИЕ НАСЕЛЕНИЯ, КАК ОДИН ИЗ АСПЕКТОВ РЕПУТАЦИОННОГО
МЕНЕДЖМЕНТА ГОСУДАРСТВЕННОГО АППАРАТА РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН.....204

**С.Х. Бейсембекова, М.Р. Сихимбаев, З.К. Калиаскарова, К.Б. Жуманазаров,
А.К. Алпысбаева**
ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НЕДРОПОЛЬЗОВАНИИ
КАЗАХСТАНА: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ
К РАЗВИТИЮ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ.....221

Ғ.М. Жұрынов, А.А. Муталиева, А.Е. Есболова, Стефан Дырка
КООПЕРАЦИЯ И ИНТЕГРАЦИЯ МАЛЫХ МОЛОЧНО-ПРОДУКТОВЫХ
ПОДКОМПЛЕКСОВ В ИННОВАЦИОННУЮ.....237

Б.Н. Исабеков, С.И. Игильманова, К.Е. Хасенова, Н.М. Анарбеков, А.К. Бакпаева, Б. Шошай ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ КАЗАХСТАНА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	252
А.С. Кадырова, Г.Т. Кунуркульжаева, Б.Ж. Болатова, М. А. Тлеубергена, Н.Б. Султамуратова, М. Жанат СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	264
М.А. Канабекова, Л.К. Маткаримова, С.А. Файзуллина СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	280
Г.Е. Керимбек, Б.К. Нурмаганбетова, З.О. Иманбаева, К.Б. Сатымбекова, А.А. Нурғалиева ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	292
А.Ж. Курмантаева, Ж.А. Оспанбаев С.Н. Абиева СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ЭКОНОМИКЕ КАЗАХСТАНА.....	305
Г. Лухманова, Г. Сейтова, Н. Сарганова, Г. Абаева ФИНАНСОВЫЕ ОТНОШЕНИЯ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	317
А.А. Ниязбаева, Д.А. Амержанова, Б. Куанткан, А.Ж. Ибрашева, Р.Б. Саргова, М.К. Каримбергенова КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В ИННОВАЦИОННЫЕ ОТРАСЛИ ЭКОНОМИКИ.....	327
Н.Н. Нурмухаметов, Ж.С. Булхайрова, Э.В. Белоусова, Ш. Косымбаева РАЗВИТИЕ ЖИЛИЩНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ.....	339
А.Б. Пиязбаева ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОЗНАНИЕ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ: ДИАЛЕКТИКА ВЗАИМОСВЯЗИ.....	360
Л.С. Спанкулова, З.К. Чуланова, Е. Нурулы, Ж.С. Исаева МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ВНЕДРЕНИЯ ЛЕКАРСТВЕННОГО СТРАХОВАНИЯ.....	379
ПАМЯТИ УЧЕНОГО	
Памяти доктора юридических наук, профессора, академика НАН РК Баймаханова Мурата Таджи-Муратовича.....	397

CONTENTS

PEDAGOGY

G.U. Azimova, A.A. Satbekova

EFFECTIVE APPROACHES FOR INTEGRATING MODERN MOBILE APPLICATIONS INTO KAZAKH LANGUAGE TEACHING.....5

N. Arystanbekuly

RELIGIOUS EXPERTISE IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN EDUCATIONAL VALUE OF DRIVING.....20

N.A. Akhmetova, G.A. Kazhigalieva, M.M. Shaizhanova

INTEGRATIVE TEACHING OF THE RUSSIAN LANGUAGE IN THE CONTEXT OF THE UPDATED CONTENT OF SCHOOL EDUCATION IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....28

A.E. Abylkasymova, M.R. Kuserbaeva, S. Tamaev, D.A. Demissenova

ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK OF STUDENTS ON THE BASIS OF INTERDISCIPLINARY CONNECTIONS BETWEEN PHYSICS AND MATHEMATICS.....42

I.N. Yersari, E.A. Bakirova

POSSIBILITY OF USING DIGITAL EDUCATIONAL RESOURCES IN THE TEACHING.....56

K. Zhanabaev, A.Sh. Turganbayeva, B.B. Eshmetova

SEMANTICS OF STABLE TOPONYMIC UNITS OF ZHYRAU XV-XVIII CENTURIES - THE OBJECT OF PATRIOTIC EDUCATION.....69

A.A. Kuralbayeva, N. Amirbek, D.B. Yesenkulova

METHODS OF TEACHING FIRST GRADERS TO EARLY READING AND WRITING.....83

Kapalbek B.S., Orazkhan N.N.

SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL POSITIONS OF THE NATIONAL TEACHER IN RELATION TO PRIMARY SCHOOL (Dedicated to the 150th anniversary of Akhmet Baitursynov).....99

D.YE. Muratbekova, A.Zh. Sapargaliyeva

FEATURES OF PREPARATION OF FUTURE TEACHERS FOR THE FORMATION OF SPEECH ACTIVITY OF YOUNGER PUPILS.....110

A.S. Orynbekova, G.Zh. Menlibekova EXPERIMENTAL RESEARCH WORK ON THE FORMATION OF THE READINESS OF FUTURE SOCIAL PEDAGOGUES FOR PROFESSIONAL ACTIVITY.....	126
E.A. Utebayeva, A.A. Soltanbekova, A.B. Shormakova METHODOLOGICAL AND ETHNO-LINGUISTIC FOUNDATIONS OF IDIOETHNIC UNITS IN RELATION TO THE IMAGE OF A KAZAKH GIRL.....	136
M.E. Rakhmetov, Sadvakassova A.K PRACTICAL PREREQUISITES FOR THE CREATION AND IMPLEMENTATION OF DISTANCE LEARNING PLATFORMS.....	149
A. Syzdykbayeva, U. Abdigapbarova ACADEMIC FRAUD BY POST-GRADUATE EDUCATION SUBJECTS: ESSENCE, CURRENT STATUS.....	161
Khalel Agnur THE EFFECTIVENESS OF A PROFESSIONALLY–ORIENTED LANGUAGE COURSE IN THE FORMATION OF A FOREIGN -LANGUAGE INTERCULTURAL COMMUNICATIVE DISCOURSE OF FUTURE DIPLOMATS.....	179
M.Ye. Ybraim, S.B. Talip, L.K. Baktybaeva AN ANALYSIS OF THE PSYCHO-PHYSIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF “SCHOOL MATURITY” IN PRESCHOOL CHILDREN.....	192
ECONOMICS	
S.S. Ayubayeva, E. Zuperkiene, L.I. Kussainova, A.S. Ibrayeva PUBLIC CONFIDENCE AS ONE OF THE ASPECTS OF REPUTATION MANAGEMENT OF PUBLIC SERVICE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	204
S.Kh. Beisembekova, M.R. Sikhimbayev, Z.K. Kaliaskarova, K.B. Zhumanazarov, A.K. Alpysbayeva INNOVATIVE ACTIVITY IN THE SUBSOIL USE OF KAZAKHSTAN: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF ITS STATE REGULATION.....	221
G.M. Zhurynov, A.A. Mutaliyeva, A.Ye. Yesbolova, S.Dyrka COOPERATION AND INTEGRATION OF SMALL DAIRY AND FOOD SUBCOMPLEXES INTO AN INNOVATIVE DEVELOPMENT ENVIRONMENT.....	237

B.N. Isabekov, S. Igilmanova, K.Khassenova, N.M. Anarbekov, A.K. Bakpayeva, B. Shoshay INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE REGIONS OF KAZAKHSTAN: PROBLEMS AND PROSPECTS.....	252
A.S. Kadyrova, G.T. Kunurkulzhayeva, B.Z. Bolatova, M.Tleubergenova, N.B. Sultamuratova, M. Zhanat MODERN STATE AND PROSPECTS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	264
M.A. Kanabekova, L.K. Matkarimova, S.A. Faizullina CURRENT STATE OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	280
G. Kerimbek, B. Nurmaganbetova, Z. Imanbayeva, K. Satymbekova, A. Nurgaliyeva THE MAIN DIRECTIONS OF IMPROVING THE ECONOMIC SITUATION OF THE ENTERPRISE.....	292
A. Kurmantaeva, Zh.A. Ospanbayev S.N. Abieva THE CURRENT STATE OF STRUCTURAL CHANGES IN THE ECONOMY OF KAZAKHSTAN.....	305
G. Lukhmanova, G. Seitova, N.Sartanova, G. Abayeva FINANCIAL RELATIONS IN AGRICULTURE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	317
A. Niyazbayeva, D. Amerzhanova, B. Kuantkan, A. Ibrasheva, R. Sartova, M. Karimbergenova CONCEPTUAL ASPECTS OF INVESTMENT IN INNOVATIVE BRANCHES OF ECONOMICS.....	327
N.N. Nurmukhametov, Z.S. Bulkhairova, E.V. Belousova, S. Kossymbayeva DEVELOPMENT OF HOUSING POLICY IN KAZAKHSTAN: CURRENT STATE AND PROBLEMS OF DEVELOPMENT.....	339
A.Piyazbayeva ECONOMIC CONSCIOUSNESS AND ECONOMIC THINKING: THE DIALECTIC OF INTERCONNECTEDNESS.....	360
L.S. Spankulova, Z.K. Chulanova, Ye. Nuruly, Zh.S. Issayeva METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING THE INTRODUCTION OF DRUG INSURANCE.....	379
MEMORY OF SCIENTISTS	
In memory of Doctor of Law, Professor, academician of NAS RK Baymakhanov Murat Tadji-Muratovich.....	397

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www: nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Директор отдела издания научных журналов НАН РК *А. Ботанқызы*

Заместитель директор отдела издания научных журналов НАН РК *Р. Жәліқызы*

Редакторы: *М.С. Ахметова, Д.С. Аленов*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 30.06.2022.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

25,5 п.л. Тираж 300. Заказ 3.